

Előfizetési árak:
 Egész évre - 4 kor.
 Félévre - 2 "
 Negyedévre - 1 "
 Egyes szám ára 10 fillér
 A Nyilttér sora 20 fillér.

Megjelen
 minden vasárnap.
 Kéziratokat nem adunk
 vissza.

BÉKÉSI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség:
 Békés, II. ker. 168. sz.,
 hova a lap szellemi
 részét illető minden
 közlemény küldendő.

Kiadóhivatal:
 Papp József urnál
 Békésen (II. 253. sz.),
 hova az előfizetések,
 hirdetések és a lap szét-
 küldésére vonatkozó fel-
 szállások intézendők

Felelős szerkesztő SÉLLEI PÉTER

Segédszerkesztő P. FARKAS GYULA

Főmunkatársak TENGERSZEM és TÖVIS

FIGYELMEZTETÉS! Tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy az előfizetések, hirdetések és azok díjai, valamint a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások dolgában sziveskedjenek Papp József urhoz (Békésen, II. ker., 253. szám alá) fordulni.

Hangok a közönség körében.

A tudatosság hiánya, vagyis az előzményekre való tekintetnek és a következmények megfontolásának szemelől tévesztése a magánéletben épen nem ritka; de a képviselőtestületben soha sem szabad, hogy előforduljon.

A képviselőtestületben a tudatosság hiányát a pártszenevedély, a hatalomvágy, az önérdék, melyek mind elhomályosítják a látást s félrevezetik az ítélő képességet, egyiránt előidézhetik ugyan, de talán a kényelemszeretet, azon fáradságtól való idegenkedés, melyet az ügyek alapos megismerése megkövetel, általában a dolgoknak könnyedén vétele okozzák e téren a legnagyobb bajt.

Nem megyünk bele annak fejtegetésébe, hogy a tudatosság hiányának ezen tényezői közül melyek és mily mértékben szerepeltek 1908. nov. 9-én, midőn a nyomtatványok szállítása a helybeli nyomda tulajdonosának szabad kézből kiadatott; de annyi bizonyos, hogy *Békés város képviselőtestülete akkor nem állott hivatásának színvonalán.*

III.

Fentebb felállítottuk azt a kétségbe semmiképp sem vonható tételt, hogy a békési egyetlen nyomda vagy megállhat a maga lábán, vagy nem.

Eddigi fejtegetéseink az első esetre vonatkoztak, melyet ezen ügy megítélésénél nemcsak mi tételünk fel, hanem a képviselőtestület határozatának a megokolása is, a Békési Lapok tömör érvelése meg éppen kiemel.

Bizonyos ennél fogva, hogy Békés város képviselőtestülete, midőn a nyomtatványok szállítását árlejtés nélkül adta ki, ha tudatosan járt el, a Hoyospártnak tett szolgálatokat akarta megjutalmazni. Amde ez oly nagy bűn, hogy nem tudjuk róla elhinni. Így aztán arra a megállapodásra kell jutnunk, hogy Békés város képviselőtestülete, midőn a nyomtatványok szállításának ügyében határozott, nem járt el azzal a tudatossággal, mely a kezébe letett nagy érdekek s az ezekkel járó erkölcsi felelősség folytán tőle megvárható.

De lássuk a második esetet. Ha a békési egyetlen nyomda nem állhat meg a maga lábán, az a kérdés, kelle-e a városnak azt áldozatok árán is meg-

erősítéshez juttatni? Szerintünk nem kell már csak azért sem, hogy ne gátoljuk más életképesebb nyomdának vagy nyomdának meghonosodását s ennél fogva a nyomdászatnak, ennek a fontos és hasznos iparnak, a természetes fejlődés útján való felvirágzását. De megengedjük, hogy az ellentétes nézetnek is van jogosultsága. Már most, ha feltesszük (amit különben mindenki tagad s a valósággal csakugyan ellenkezik), hogy a helybeli egyetlen nyomda nem állhat meg a maga lábán, minek folytán azt, mint „helybeli ipart, pártolni kell”, mire való akkor éppen a szabad kézből kiadás megokolásaként annak az emlegetése, hogy a nyomdász ajánlata előnyös a városra s éppen ezért árlejtésre szükség nincs? Ha a helybeli egyetlen nyomda gyöngye, ha mester-séges támogatásra szorul, a két érvnek egymásmellé állítása képtelenség, mert egyik a másikat kizárja. Így a második esetben, mely különben pusztá feltevés, szintén érthetetlen volna a képviselőtestület határozatának megokolása. Másképp állana azonban a dolog magával a határozattal.

Ha ugyanis a helybeli egyetlen nyomda annyira gyöngének bizonyult volna a múltban, hogy a vidéki nyomdákval való versenyzése az árlejtés alkalmával ki volna zárva: a képviselőtestület kioktatói felhozhattak volna a nyomdász ajánlatának elfogadása mellett egy olyan érvet, melynek a megokolásból való kimaradása legkiáltóbb bizonyítéka a nyomtatványokat illető határozatot hibás voltának. Felhozhatták volna mellette, az előljárói tanács érvelésére válaszolva, hogy a törvény-nyel megegyezik. Állításuk vitatható lett volna ugyan, sőt szerintünk nem is lett volna igazuk; de sokkal jogosultabban hivatkozhattak volna mégis a törvényességre, mint bármire azok közül, amiket érvekkül felsoroltak.

Mert van a nyomtatványszállítás kérdésének az eddig tárgyalton kívül másik oldala is s a község érdekei mellett egy másik nagy szempont is tekintetbe veendő e kérdésnél: a törvényesség szempontja.

Mielőtt ennek fejtegetéséhez kezdenénk, sajnálatunknak kell kifejezést adnunk afölött, hogy a képviselőtestületnek két törvénytudó tagja még csak meg sem jelent a szóban levő gyűlésen, egy pedig ott volt ugyan, de legalább a jegyzőkönyv szerint, nem emelte fel tiltakozó szavát az előljárói tanács azon kijelentése ellen, hogy a „nyilvános árlejtés nélkül való kiadás . . . a törvényt . . . ellenkezik”, illetőleg annak bebizonyítása által, hogy a helybeli nyomdász ajánlata a tör-

vénnyel megegyezik, nem törekedett megnyugtanni minket, szegény közpolgárokat, kiknek erős kétségeink vannak a határozat törvényessége felől. Általában a törvényesség kérdéséről való hallgatás ama közgyűlésen mélyen elkedvetlenit minket.

Mert higgyék el a város háza urai, hogy mi szegény adózó polgárok is forró szívvel szeretjük a hazát s lelkünk mélyéből tiszteljük a törvényeket, egyebek közt oly korlátnak tartva ezeket, melyet a nemzet közakarata az önzés kicsapongásai ellen alkotott, mely nélkül még egy városi képviselőtestület is könnyen érdekszövetségge alakulhatna. Így gondolkozva nem tagadjuk, rosszul esik nekünk az a mellőzés, melyet az egyik törvénytudó részéről tapasztaltunk, aki a szóban forgó ügyben itthon még a közgyűlésre sem ment el, vármegyénk állandó választmányát pedig tájékoztatta a képviselőtestületi határozatról s kétségtelenül annak törvényességéről is. Amit tehát nem sajnált az állandó választmánytól, a törvényesség kérdésében való felvilágosítást és megnyugtatót, azt mitőlünk, szegény békési közpolgároktól úgy látszik, sajnálta. Próbáljunk hát így magunkra maradvá, tájékozódni.

Mint az előbbi számban említettük, a belügyminiszter törvényes felhatalmazás alapján közszállítási szabályrendeletet adott ki, amely 1907. évi hó október 1-én lépett életbe s máig hatályban van, amely ennél fogva a nyomtatványszállítás kérdésében is zsinór mértékünk kell, hogy legyen.

Azon szintén törvényerejű rendelet szerint, mellyel a közszállítási szabályrendelet kiadatott, e szabályrendelet egyik fő elve: „megvédeni a törvényhatóságok és községek pénzügyi érdekeit”. Ez az, amit mi is állandóan szem előtt tartandónak ítélünk. Iaz, hogy csupán a pénzügyi érdekeknek egyoldalú szem előtt tartása nélkül nagy hiba, mert kerékkötője a haladásnak, bénítólag hat a vállalkozási szellemre; de talán még komolyabb baj a pénznek könnyelmű szórása, mely eladósodásra, a polgárok megterhelésére, sőt gazdasági válságra vezet. A községek pénzügyi érdekeinek felel meg a szabályrendelet azon szakasza, mely szerint „a szállítások és munkálatok rendszerint nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján adandók ki”. Látni való, hogy csak azokban az esetekben adható ki szabadkézből a szállítás, amelyeket a szabályrendelet világos és határozott szavakkal megjelöl. De lássuk előbb a másik két főelvet.

A szabályrendelet második főelve: „összegegyeztetni az érdekeket (a köz-

ségek pénzügyi érdekeit) a tisztességes vállalkozó jogos érdekeivel". A mi esetünkben ennek az elvnek is a versenytárgyalás felett volna meg legjobban. Már láttuk, hogy ha a városunkban levő egyetlen, de versenyképes nyomda a legközelebbi év pénzügyi eredménye alapján *másokkal való versenyben* tette volna meg ajánlatát, minden valószínűség szerint olcsóbban adta volna oda a város a nyomtatványszállítást, azonban mégis a nyomdász jogos érdekeinek megóvása mellett; míg így egyoldalul csupán az ajánlattevő érdekeire volt tekintettel. Ez az egyoldalúság az, melyet épp olyan könnyű lett volna elkerülni, mint amilyen nagy hiba volt abba beleesni.

A harmadik főelv, melyen a szabályrendelet nyugszik: „érvényre juttatni az 1907. III. törvénycikk II. fejezete által a hazai iparnak biztosított előnyöket a törvényhatósági és községi ipari szállítások és ipari munkálatok egész vonalán". Ez nemzeti szempontból a legfőbb fontosságú elv, de a mi esetünkre is vonatkozással van, amennyiben a hazai ipar védelmére való törekvés nagyon természetesen abban is nyilvánul, hogy a csirában vagy fejlődésben levő, vagy már ugyan kifejlődött, de a körülmények sajátságos alakulata folytán különösebb védelemre szoruló helyi kisipart a község áldozathozatallal is támogatja. Erről a támogatásról szól a szabályrendelet 8. §-ának 11. pontja, melyre alább visszatérünk.

A két első főelv, amint látjuk, a mi esetünkre alkalmazva egyenesen megkivánja a versenytárgyalást s megkivánja a harmadik is annyiban, hogy mint minden iparnál, úgy a hazai iparnál is az egészséges verseny az erőteljes fejlődésnek főfeltétele.

De a már említett szakaszon kívül, mely szerint a szállítások rendszerint nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján adadók ki, a szabályrendeletnek más helyei is utalnak az árlejtésre. Így a 8. §. utolsó kikezdése, mely így szól: „Önként értendő, hogy mindazon esetekben, amelyekben szabad kézből való kiadásnak helye van, nyilvános, illetőleg korlátozott versenytárgyalás is tartható". A szabályrendelet is az árlejtést tartja tehát a legtermészetesebbnek és a községre legelőnyösebbnek, melytől eltérni csak egyes, pontosan megjelölt esetekben lehet.

Ilyen esetet jelöl meg a 8. §. 12. pontja, mely szerint nagyközségeknél 10,000 lakoson felül, tehát Békésen is, szabadkézből adhatók ki az oly tárgyak, vagy munkálatok, melyek értéke vagy évi értéke ugyanazon iparág köréhez tartozó iparcik vagy munkanemben 1000 koronát meg nem halad. E pont nyilvánvaló, hogy nem jogosítja fel községünket a nyomtatványok szállításának szabad kézből való kiadására.

(Folytatjuk).

A Békési Ujság dr. Török Gábor úr ítélszéke előtt.

Először is köszönetet mondunk dr. Török úrnak, hogy azt a cikket, mely a Békési Lapok 1909. január 31-iki számában „Az olvasóközönséghez" címen megjelent, név-

aláírásával ellátni sziveskedett. Így legalább módunkban van lapunktól a nyilvánosság előtt szólani.

Mert e tekintetben eddig nagyon kellemetlen volt a helyzetünk. Holmi Nemo-féle cikkeket csak nem vehettünk komolyan, mert féltünk a nevésségessé válástól. Pedig tudtuk, hogy a legvakmerőbb és legképtelenebb rágalomnak is mindig akadnak elhívói.

De most egy cikk áll előttünk, mely alá a dr. Török úr neve van írva, oly név, melyet Békés város közéletének egyik vezérémbere visel. A cikk tartalma nem jogosít ugyan fel minket arra, hogy komolyan vegyük, de feljogosít, sőt kötelez az aláírt név. Arról az emberről, aki községünk ügyeinek intézésében nevezetes szerepet visz, fel kell tételeznünk, hogy tudja, mit csinál, hogy meggondolja, mihez adja oda nevét.

Dr. Török úr elsőben lapunkat jellemzi, mint olyat, amelynek nemcsak az igazság, hanem a jó ízlés szempontjából is el kellene pusztulni a föld színéről, azután pszichológusnak minősítve az ellene intézett támadást, rámutat a lapunkban található ellenmondásokra annak bizonyítása végett, hogy lapunkkal szemben érvekkel előállani meddő dolog s végre néhány megvető szót hangoztatva s egy megsemmisítő pillantást vetve reánk, hátat fordít nekünk.

Midőn e cikkel kötelességszerűleg foglalkozni kívánunk, fejtegetésünket egy fájcalmas vallomással kell megkezdenünk. Az iránt, aki a közéletben szerepet visz, akár mely párton legyen is, alapelvekben, a dolgok felfogásában s ehhez képest a cselekvésben bármennyire különböznek is tőlünk, mintegy felerőszkolja magát a tisztelet érzése, annyira, hogy lelki világunknak alkotó részévé lesz az. A tiszteletnek ezt az érzését mintha ketű vágják, midőn a cikk kezdő sorait olvassuk.

Ha tény nem volna, sohasem hinnék el, hogy egy oly állású és oly igényű ember, mint dr. Török úr, képes lenne magának megengedni azt, amit e kezdő sorokban határozottan kijelent.

„Nem olvastam — ugymond — a Békési Ujság első számát, nem tudom adott-é programot, megjelölte-é a célt, mely felé törekszik s ha igen, mi a programja, mi a kitűzött célja. Olvastam azonban a három utóbbi számát. Ezeket olvasva, nem tudok más következtetésre jutni stb." Ime, dr. Török úr világosan kimondja e szavakkal, hogy ő képes a Békési Ujságot az egész közönség előtt ítélszéke elé állítani, az igazság és jó ízlés nevében elkarhozhatni és a közmegegyezésnek átadni — anélkül, hogy azt ismerné, sőt anélkül, hogy annak megismerésére kísérletet is tett volna. Nem írom ide azt a szót, mellyel dr. Török úr az ilyen eljárást bizonyára jellemezné. Csak azt jegyzem meg, hogy dr. Török úr legjobban tudja, hogy a tényállásnak csak részben megismerése és a tanuknak csak részben kihallgatása alapján nem is lehet, de nem is szabad ítélkezni. És ő mégis ily alapon ítélkezik. Még tanukat is vonultat fel: a lapunkban általa felfedezett ellenmondásokat. A tanuk persze — ő szerinte legalább — mindnyájan terhelők. Nem gondolt arra, hogy az esetleg mentő tanukat, lapunknak általa nem ismert számaikat is megnézzék? Hol itt az igazság? Hova maradt az a gögösen kiáltott „Fiat justitia" jelszó? Nem jut eszébe dr. Török úrnak, hogy az ő szóban, írásban és „cselekvő ember" minőségben való ténykedéseit sokan azon feltevésben ítélik

meg ezentul, melyre cikke által maga jogosította fel őket, hogy t. i. dr. Török úr nem törődik az igazsággal?

A dr. Török úr kijelentése és az ő igazságszeretete mértékének megismerése aztán nagyon megnyugtató minket, midőn a cikk második kikezdésében reánk szórt vádakat olvassuk. Tudjuk már, mit érnek azok. Különben hajlandók volnánk sajnálkozni afelett, hogy egy oly nevezetes férfiúnak alkalmat adtunk a félreértésre s gondosan kutatóknak azon okokat, melyek őt ama lesújtó vádak kimondására vezették. Mert nem adja ám okát annak az elkarhozatásnak dr. Török úr, hanem nekünk magunknak kell törni fejünket, hogy felfedezhessük azt. Csudálkozással tudjuk meg a dr. Török úr sorából, hogy lapunk „egyéb tárgy hiján a dolgozó, igyekvő, tisztességes és eddig mások és sokak által megbecsült embereket, intézményeket sárral dobálja." Tudatában annak, hogy ilyet tenni sohasem akartunk, sőt még azt is megvetjük, aki az ilyet elköveti, elővettük lapunk 4. számát, amely legközelebb jelenvén meg, alkalmasint legkövetlenebb okozója volt az idézett kifakadásnak. Meg kell jegyeznünk, hogy ezúttal nem jöhetnek tekintetbe a dr. Török úr vonatkozó fejtegetések, mert a cikk ezeket a többtől elkülönítve tárgyalja és bélyegzi meg. Elővettük, mint mondók, lapunk 4. számát és azt a sárdobálást nem találtuk sehol. Mert nézzük csak, mi azon számnak a tartalma? Az első cikk dr. Török úrral foglalkozik, arról azért nem szólnak. A második cikk Saszè-kroaszè címen a jegyzőcserét tárgyalja és itéli el, melyet mi nemcsak a legigazságtalanabb, hanem a legkárosabb intézkedésnek is tartunk, azután szól a fősolgabíró következtelen eljárásáról, végre kiemeli az uradalom embereinek magatartását, amely valószínűleg nem felel meg az uraság intenciójának. Kérdjük, vajon nem kötelessége-e egy helyi lapnak méltatni és komolyan bírálni a hatóságok és a képviselőtestület működését s szükség esetén rosszalásának is kifejezést adni és hogy a képviselőtestület tárgyalásainak lefolyását nem szabados és hasznos dolog-e a sajtónak feltüntetni, midőn e tárgyalások nyilvánosak? Ha még e cikknél is szólhatunk sárdobásról, akkor ezt a rut szót bármely őszinte véleménynyilvánítás megbélyegzésére használhatjuk. A harmadik cikk névaláírással egy volt tisztviselő panaszát tartalmazza, aki az 1907-ik év végén becsülettel vált meg hivatalától és *saját hibáján kívül* máig sem nyerte meg a felelősség alóli felmentést és máig sem kapta vissza kaucióját. Egy ilyen eset alapos tárgyalását nem egyiránt megkivánja-e az emberség és a közérdek? Vagy talán azt akarná dr. Török úr, hogy a méltatlanságot szenvedett embernek még elmondani se lehessen a nagy nyilvánosság előtt becsületes ügyét? A harmadik cikk után jönnek az újdonságok, azután egy vitázó cikkecske, melynek nyers hangja csak kénytelen viszonzása a Békési Lapok még nyersebb hangu támadásának, végre az u. n. Tárogató, melyre, oh csudáknak csudája! szintén kigyót, békát kiáltanak. Ezt nem értjük. Azt pedig, hogy akár a Tárogató, akár a többi cikkek „a legkülönbözőbb társadalmi állású egyének, sőt gyermekek nemcsak izléstelen, de durva inzultusai-ból, gyanúsításai-ból, rágalmasaiból" volnának összeállítva, mint dr. Török úr ritka vakmerőséggel mondja, kereken tagadjuk.

Kissé hosszasan időztünk, lapunknak bizonyára perhorreskált 4. számánál, mert

lényeges dolognak tartottuk feltüntetni azt, hogy dr. Török ur olyanokat állít, a melyeknek nemcsak nem tudja, de nem is tudhatja urát adni. Meghalt Mátyás király, oda az igazság. Azonban meg kell vallanunk, hogy dr. Török urnak idézett elszólásai ha nem is mentséget, de magyarázatot találnak abban a körülményben, hogy lapunkban az ő személye van leginkább támadva — hogy miért, alább elfogjuk mondani — s önszeretetében sértve, a gyűlölet pápaszemén keresztül nézte azt is, ami ő reá közvetlen nem vonatkozik.

Megvalljuk, hogy a dr. Török ur személye elleni támadás lapunk 4. számától kezdve szokatlanul kemény. De maga dr. Török ur is elfogja ismerni, hogy arra alaposan rászolgált. Az, aki egy köztisztviselőt a nagy nyilvánosság előtt oly vádakkal illet, melyek a becsület megmentése végett a feyelmi vizsgálat kérését teszik szükségessé, ne csudálkozzék azon, ha a vádjaira adott válaszbán a jogos felháborodás alig ismer határt s ne gondolja, hogy ilyen körülmények közt bárkinek is imponál azzal, ha piszkolódásról és mocskos léről beszél.

Eddig dr. Török ur feleslegesnek tartott minden bizonyítást. Azonban most már pusztán állítás helyett jónak látja példákat hozni fel, mintegy tanukat mutatni be azon tétel igazolására, hogy a „B. U.-val szemben komoly érvekkel, bizonyítékokkal előállani meddő dolog.“

Hálát kell éreznünk dr. Török ur iránt, hogy ilyen módon önismeretre vezérel bennünket. Mi eddig úgy tudtuk, hogy komoly érvek, bizonyítékok előtt hódolattal hajlunk meg, mert nem annyira emlegetjük, mint szeretjük az igazságot. Ellenfeleinkkel szemben is, mondhatni, sóvárogunk azok után a komoly érvek után, de sohasem hallottuk azokat. Leszidtak bennünket a sárga földig és nem mondták meg, miért. Ebből természetesen azt következtettük, hogy azért nem érvelnek, mert nem találnak érvet, vagyis azért, mert igazságunk van. Most azonban dr. Török ur felvilágosít bennünket, hogy az érveket azért sajnálták tőlünk, mert velünk szemben komoly érvekkel előállani meddő dolog, természetesen vagy azért, mert nem tudjuk, vagy azért, mert nem akarjuk azokat megérteni s ezt példák felhozásával bebizonyítani is ajánlkozik. Ismétlem, hálával fogadjuk e bizonyítást, mert így belátva azt, hogy nem olyanok vagyunk, aminőknek magunkat tartottuk, igyekezni fogunk megjavítani magunkat.

Lássuk már most ezt az ígért bizonyítást, mely azért is fontos, mert annak meggyőző volta esetén dr. Török urnak pusztán állításai is nyernek súlyban. Közel levén az a feltevés, hogy dr. Török ur állításait nem azért hagyta bebizonyítás nélkül, mert nem tudta, hanem azért, mert nem akarta azokat bebizonyítani.

De hátha nem sikerül a bizonyítás? Eh! Félre az ilyen beszéddel! . . . Ha egy olyan nagytekintélyű és tudomány férfiú kijelenti, hogy példákat, még pedig *kirívó* példákat hoz fel valamely állítása mellett, a bizonyításnak meggyőző erejűnek kell lenni. Térjünk a dologra.

A példák száma három. Mindenik példában lapunkból 2—2 hely van idézve, annak kimutatása végett, hogy lapunkban egymással ellenkező állítások találhatók, illetőleg, hogy lapunkban olykor egyik előadás a másiknak ellentmond.

„Január 10-i számában“ kezdi dr. Török ur a példákat: „bűnműl rójja fel, (t. i. a

B. U.) hogy mint költségvetési bizottsági tag, nem igyekeztem a cikkünkben helytelenített állapoton javítani, midőn pedig 17-iki cikkemben rámutatok egynehány tölem eredő, az időből származó intézkedésre, 24-én ezért ledorongol. Tehát ha hallgatok, akkor elismerem vádjuk alaposságát, ha bizonyítok, akkor szerintök kérkedek“.

Hogy ezt az előző példát még jobban méltányoljuk, akarunk rákeresni a B. U. jan. 10-iki számában arra, amit dr. Török ur állít s — óh szörnyűség! — nem találjuk sehol. De nem találjuk a többi számokban sem s végre is bele kell nyugodni abba, hogy dr. Török ur a B. U. jan. 10-iki számának következő helyéből olvasta ki azt, ami abban egyáltalában nem foglaltatik: „Hanem úgy látszik, hogy cikkirő, a Békési Lapok felelős szerkesztőjének, dr. Török Gábor urnak is halálos ellensége s rosszakarója lehet, mert különben számot kellett volna vetnie azzal, hogy dr. Török Gábor ur 4—5 évig, 1908-ig tagja, sőt talán elnöke is volt a költségvetést készítő bizottságnak s ha való volna mindaz, amit cikkében állított, annak egyrésze dr. Török Gábor ur *bűnűl is felróható lenne*“. Ez a hely nem ró fel semmit bűnűl dr. Török urnak, sőt ellenkezőleg azt mondja, hogy ha a B. U. jan. 3-án közölt cikke megfelelt a valóságnak, akkor dr. Török urat is a mulasztás vádjára terhelné. De ha a B. U. éppen azt vitatja, hogy az említett cikk nem felel meg a valóságnak, amiből megint következik, hogy dr. Török urat nem terheli mulasztás.

Ekként kedvetlenül kell konstatálnunk, hogy az első példában az egyik állítás valótlan s így a példának bizonyító ereje semmis.

Elszomorodott szívvel térünk át a második példára, mely így hangzik: „Január 10-iki számunkban a főszoigabiróról úgy nyilatkoznak, mint aki a legjobb akarattal van az üldözött tisztviselők iránt, 24-én már úgy állítják az olvasó elé, mint aki egyoldalulag és tisztviselők iránti rosszakarattal vezeti a vizsgálatot“.

Nézzük meg hát azt a 10-iki számot. A helyet elég hamar megjelöljük. Így szól: „A főszoigabirő látva, hogy itt nem rossz akarat, nem bűnügy forog fenn, azt ajánlotta, hogy miután a szabálytalanság elég súlyos természetű, az illető tisztviselő pedig, aki megrongált idegzetével a sok és különfajta párti üldözésnek volt és van kitéve, az évig is elhúzódható fegyelmet nem bírja ki, kérje nyugdíjazását, mint valóban tönkretett idegzetű egyén“. Továbbá: „A főszoigabiróság nevezett községi tisztviselő nyugdíj iránti kérvényét a legjobb akarattal beterjesztette“.

Mindenki látja, hogy itt nem nyilatkoznak úgy a főszoigabiróról, mint aki a legjobb akarattal van az üldözött tisztviselők iránt, nem nyilatkoznak már azért sem, mert itt csak egy tisztviselőről van szó. Dr. Török ur egyik állítása tehát e második példában is, nem oly szembeszökőleg ugyan, mint az elsőben, de mégis *valótlan s a bizonyíték már ezért is semmis*. De ha való volna is, amit a második példa állít, bizonyító ereje nem volna, mert a január 24-én megjelent számban a „Saszé-kroaszé“ című cikk a jan. 14-én tapasztaltak alapján hibáztatja a főszoigabirót.

Már nagyon is elhalványult reménységgel figyelünk a harmadik példára, melyet dr. Török ur ekként szövegezett meg: „10-én azt állítják arról a rongált idegzetű tisztviselőről, hogy az üldözött vad, 24-én pedig már azt állítják, hogy „az adóügyi jegyző-

nél sok a restantia, de ennek oka az elődje, ki tíz évre való restantiát hagyott“, arról itt már megfeledeznek, hogy az az előd éppen az a gyenge idegzetű tisztviselő volt s hogy akiről maguk állítják, hogy 10 évre való feldolgozatlan hátralékot hagy utódjára, aligha érezheti magát üldözöttnek, ha mulasztásait illetékes helyen szóvá teszik“.

Rákeresve a Békési Ujság jan. 20-iki számában az idézőjel közzé foglaltakra, csodálkozással vesszük észre, hogy éppen a szószerinti idézet foglalja magában a legvalótlanabb állítást, azért, mivel a B. U. éppen ellenkező értelemben veszi az idézet szavait, mint dr. Török ur.

A B. U. ugyanis a „Saszé-Kroaszé“ c. cikk második kikezdésében tréfás módon jellemzi a főszoigabiró eljárását. Tudjuk, hogy a tréfás beszédben gyakran használjuk az ugynevezett ironiát, vagyis éppen ellenkezőjét mondjuk annak, amit gondolunk, úgy azonban, hogy a hallgató vagy olvasó is könnyen megértheti, ha az összefüggésre ügyel. Így áll a dolog a mi esetünkben is. Ha az említett cikk két első kikezdését figyelemmel olvassa, megértheti akárki, megértheti dr. Török ur is, hogy az idézett szavak éppen annak a képtelenségét fejezik ki, hogy bármely tisztviselő is 10 évre való restantiát hagyjon maga után.

Távol legyen tőlünk, hogy dr. Török urról szándékosságot tegyünk fel e részben, de a gondatlanság vádjára alól lehetetlen őt felmenteni.

Bármint vélekedjünk is azonban efelől, annyi bizonyos, hogy a harmadik példában az egyik állítás szintén valótlan s a harmadik példának bizonyító ereje szintén semmis.

Miről is ábrándoztunk mi fentebb? Arról, hogy a dr. Török ur vezérelte mellett önismerethez jutunk.

Ez az ábránd elenyészett s nem maradt hátra más, mint az a tapasztalás, hogy a dr. Török ur okoskodása hasonlít a lidércfényhez, mely veszélyes mocsárok közzé vezet.

A bizonyítási kísérletnek ezt a siralmas eredményét látva, azt a leszidást, mely ezután még következik, fogadhatjuk-e más-képpen, mint a legteljesebb közömbösséggel?

Mielőtt e sajnálatraméltó cikktől megválánk, szemünk annak címjére téved. S midőn az olvasóközönségre gondolunk, kérnünk kell dr. Török urat, hogy becsülje azt meg jobban s ne traktálja valótlanosságokkal.

(Folytatjuk.)

Holló fürdés.

(Békés község ellenőrének válaszára.)

Kiskéri Andor, Békés község még ez idő szerinti főellenőre, a „Békési Lapok“ f. évi január hó 31-iki számában foglalkozik a „Békési Ujság“ f. évi január hó 24-iki számában irt reá vonatkozó cikkemmel, szükségét érezve a védekezésnek. Ez mindenkinek meg van engedve. A fürdés a tisztaság egyik fő követelménye is. Csakhogy vigyázni kell a fürdölére, p. o. fertőbe nem jó fürödni, mert attól az ember teste még piszkosabb lesz. Az ellenőr ur nem választotta meg jól a fürdőt. Engem akart bekeverni. Valótlanak bélyegz-állításomat. Tartozom magamnak és a nagyközönségnek, de tartozom az igazságnak is azzal, hogy a valótlan állítására, — e lap t. szerkesztőségének engedelmével — visszatérjek.

„Papp Józsefnek az az állítása, mintha én Andrassy János főpénztárnoktól őt, az ő munka-

körébe történt bevezetésért, oktatásért, utbaigazításért stb. 100 koronát kaptam — avagy fogadtam volna el, *nem igaz.*“

Ez Kiskéri urnak az ellentmondása. Erre először a következő nyilatkozat feleljen:

Nyilatkozat.

Alólirott Andrassy János, amidőn főpénztárnoknak megválasztattam, csak rövid idő múlva Kiskéri Andor ellenőr, tölem, mint szőlőbirtokostól 90 liter bort vitetett el a 72 kor. hkt. Amidőn úgy magam, mint a feleségem kértük az árát, elébb himezett-hámozott, hogy majd ekkor, majd akkor megfizeti, egyszer csak kivágja, hogy nem fizeti meg soha. Hisz sokat dolgozott nekem már érte, a számadás készítésénél. Én, aki még akkor járatlan — mondhatni tudatlan — voltam abban, hogy amidőn ő a számadás készítésénél segédkezik, csak hivatalos kötelességet teljesít, azt mondtam neki, hogy csak iparkodjon a számadást be is fejezni. A bor árát, ami kitesz 64 kor. 80 fillért, elengedem, — sőt még adok 30 koronát is, csak a törvényes határidőre be-terjeszthessük. Amidőn aztán a számadási testet összehoztuk, ellenőröm megsokalta a tett munkáját, — vagy a megfizetett összeget keveselte, de azt mondta, hogy most már ezt le kell tisztázni, adjak azért neki 15 koronát, tehát megadtam azt is, ezt a munkát azonban ő fiával készítette el. Tehát ez az összeg 64 kor. 80 fill. + 30 kor. + 15 kor., összesen 109 korona 80 fillér. Ennyi összegbe került énnekem az 1907. évi számadás készítésénél az ellenőr segédkezése. Most azonban már a szabályrendetektől megtudtam, hogy ezen munka elvégzése önéki hivatalos kötelessége volt.

Békés, 1909 febr. hó 1-én.

Andrassy János.

„Nem igaz, hogy 100 koronát kaptam, avagy fogadtam volna el.“ — Igazsága van, elismerem, hogy tévedtem ebben; mert én azt hittem, hogy *új bort* vitetett, 62 korona hkt-literenkénti árban, ami 55 kor. 80 fillért tesz ki, ez összesen 100 kor. 80 fillér. Azonban azt az értesítést kaptam, hogy *ó-bort* vitetett és nem 62, hanem 72 korona hktliterenkénti árban, ami tényleg 109 korona 80 fillért tesz ki. Ezt ezennel helyreigazítom.

De az ellenőr urat is kénytelen vagyok kiigazítani a való tényállás tekintetében. Azt írja, hogy az az állításom, mintha ő a főpénztárnokot az ő munkakörébe történt bevezetésért, oktatásért, utbaigazításért stb. kapott vagy fogadott volna el, *nem igaz.*

Hát sem a hivatalos munkakörben történt bevezetésért, sem az oktatásért, sem az utbaigazításért stb. nem kapott egy fillért sem. Ezeket ön nem cselekedte. Ezekhez a dolgokhoz önnek kevés az ambíciója, de még kevesebb a türelme. Hanem kapta ön és elfogadta a 109 korona 80 fillért a számadás készítésénél történt segédkezéséért, ami önnek hivatalos kötelessége volt.

Tehát ha kettőnk közül valamelyikünk nem igazat közöl, az nem én vagyok. Az ellenőr ur nem jó fürdőlevet használt. Fertőbe fürdött meg. A t. közönség kiértheti, hogy melyikünknek van igazunk.

Itt be is fejezhetném. Csak a t. közönség és a vármegyei hatóság tájékoztatása végett folytatom.

Ez az ember, aki a számadás készítésénél történt segédkezéséért 109 kor. 80 fillért fizettetett a főpénztárnokkal. A különféle apróbb számadások letisztázásáért, az előjárósági tanácsához kérvényt nyújtott be, a fia részére munkadíj címén. Az előjáróság 30 kor. utalt

ki a részére. Ezt ajánlom a számadást vizsgáló bizottság figyelmébe. Mert községi számadások készítéséért, avagy letisztázásáért nem hogy az én időmben, de még az elődöm idejében sem adott ki a község egy fillért sem. Hát most miért pocskolják az adózók által begyűlt filléreket éppen erre az emberre?

Avagy nem ő az, aki hivataloskodásának 12 éve alatt magaviseletével a négy közül 3 főpénztárnokát hivatalától való visszavonulásra kényszerítette s most 4-ik főpénztárnokát is ráakarja unatni a hivatalára? Avagy nem ő az, aki közcsend elleni kihágásért feljelentett? Aki olyan ricsajt, ordítózást, kiabálást vitt véghez a hivatalos óra alatt a főpénztári hivatalban és a folyosón, hogy az összes hivatalnokok, sőt lent a tüzoltók, kocsisok mind kiszaladtak, az utonjáró polgárok megálltak és úgy hallgatták? Avagy nem ő az, aki 1908-ban egy rokona, gyámpánztári adósnak, 4 éven keresztül felgyűlt 240 korona kamattizetésnél késedelmi kamatot nem számfejtett? A gyámpénztári tartalékalap ezzel nem károsodott meg? Szabad ezt egy ellenőrnek cselekedni? Mire érdemes az a tisztviselő, aki a reábizottakat így végzi? Mit szól majd ehhez a *vármegyei alispán és a számvéző főnök?*

Azt nem hiszem, hogy azt mondanák, hogy jól van, csak tovább folytassa, meghagyjuk a helyén, csak minél több főpénztárnokot riasszon el. Hisz a polgárság nagyérdéke kívánja azt, hogy tovább gorombáskodhasson.

Papp József.

Ujdonságok.

— **Presbiteri ülés.** Békésen, a ref. egyház presbiteriuma, *Keckeméti* Ferenc első lelkész elnöklete alatt tegnap, azaz f. hó 6-án tartotta gyűlését, melynek tárgyai: a múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése; az esperesi körlevélnek felolvasása a szerencsétlenek részére leendő gyűjtés, illetve adakozás tárgyában; a községi képviselőtestület átirata a főjegyzői volt lakás eladására vonatkozólag és a belterület kerti bor eladási árának megállapítása voltak, amelyekről a határozatokat *jövő számmunkban közöljük.*

— **Felelős szerkesztőnk ünneplése.** Főgimnáziumunk tanári kara múlt hó 29-én d. u. teljes számban tisztelgett felelős szerkesztőnknek abból az alkalmából, hogy 31 éves tanári működése után a jól megérdemelt nyugalomba vonult. Séllei Péter ny. tanár ur lakásán fogadta a tanári kart, mely alkalommal Körber Tivadar főgimn. igazgató ur mélyen átértett s a nyugalomba vonuló tanár ur nagy érdemeit méltató szavakkal nyújtotta át az ünnepeltnek a tanári kar legutóbbi ülésének jegyzőkönyvi kivonatát, mely megörökíti Séllei Péter tanár urnak 31 nemzedékre gazdagon, termékenyítőleg ható, fáradságot nem ismerő munkásságát s azokat a nagy érdemeket, melyeket az ünnepelt békési főgimnázium fölvirágoztatása körül, a református s ezzel kapcsolatban a hazai tanügy szolgálatában szerzett. Mi a magunk részéről őszinte szívvel csatlakozunk Körber Tivadar igazgató ur azon jó kívánataihoz, hogy Séllei Péter tanár ur sokáig élvezze a nyugalom éveit, megtoldva azzal, hogy nagy hivatásérzettel s lelkesedéssel megkezdett új munkakörében: a lapszerkesztésben is találja meg azt az osztatlan elismerést, melyben előbbi pályáján részesült.

— **Kaszinó estély.** Fényesen sikerült estélyt rendezett a Kaszinó már másodizben saját helyiségében a múlt hónap 30-án. A legnagyobb elismerés illeti a Kaszinó veze-

tőségét, ezen felolvasó estélyek rendezéséért, melyek úgy programjuk gazdag tartalmát, mint az estélyeken uralkodó jó kedélyt tekintve a legmagasabb színvonalon állanak. Ez alkalommal dr. Haraszti Sándor főgimn. tanár ur tartott felolvasást: „A római játékokról.“ A felolvasás úgy tartalmánál, mint vonzó előadásánál fogva elejétől végig lebilincselte a hallgatóság figyelmét. Méltán megérdemelte dr. Haraszti Sándor tanár ur azt az osztatlan elismerést, melyben a felolvasás végeztével a jelen voltak részéről részesült. Az estély második pontját Belenta Albertné urnő nagy tehetséggel s kiváló műérzékkel előadott magyar dalai képezték. Sokáig nem felejtjük el azokat a gyönyörű dalokat, melyek Belentáné öngyűsége ajkáról olyan édes, bűbajos csengéssel röppentek tova. Méltó befejezése volt a programnak Ebergényi László ur érzéssel előadott s gyakorlott szavalóra valló szavalata. A programot Rima Jancsi nótái mellett hajnalig tartó lankadatlan tánc követte. Az igazi, hamisítatlan jókedvnek fényes bizonyossága, hogy dacára a Kaszinó szűk helyiségeinek, a négyest 24 pár táncolta. A szép számban megjelent közönség egy rendkívül kellemesen eltöltött estének emlékével csak a hajnali órákban kezdett oszladozni.

— **Iskolaszéki gyűlés.** Békésen a községi iskolaszék f. hó 1-én tartott havi gyűlésen: 1. a polgári iskola IV-ik állásának önállósítását kimondotta s intézkedett az iránt, hogy a fentartó község az ahhoz szükséges államségélyt haladéktalanul megkerje; 2. a felügyelete alatt álló iskolákhoz szükséges felszereléseket a belterületi iskolák felépülése idejére beszereztetni határozta; 3. kimondotta egy konkrét esetről kifolyólag a közigazgatási bizottság határozatával szemben, hogy felir a kultuszminiszterhez, miszerint hozzon döntést az iránt, hogy az 1868. évi 38-ik t.-c. 51. §-a értelmében kiket illet a tandíjmentesség.

— **Adakozás.** A messinai szerencsétlenek részére Keckeméti Ferenc országgyűlési képviselő gyűjtőívén a következő békési lakosok adakoztak:

Andor Mátyás 2, Gábor Imréné 3, Tar Ferencné 1, özv. T. Nagy Jánosné 1, Kocsor Julianna 1, Bereczki Mihályné 20, Futaki Mihály 1, dr. Hajnal József 1, Durkó Gábor 1, Bakó László 1, Körber Tivadar 1, Vári Sándor 1, Bereczki Gergely 1, dr. Sarkadi Mór 1, Pintér Jakab 1, özv. Tóth Ferencné 1, id. Sajti János 1, Séllei Péter 5, Szűcs Gáborné 1, ifj. Váradí Sándorné 1, Király Dávid 1, Salamon Gábor 1, Pöcz János 1, Berentés Lajos 1, özv. Kocsor Gergelyné 2, Osváth Gyula 1, Kocsor András 1 koronát. Összesen 54 korona, mely adományért úgy egyenkint, mint valamennyien fogadják a leghálásabb köszönetet.

— **„Beküldetett.“** E cím alatt a „B. L.“ ujdonság rovatában egy kicikornyázott, gyönyörű hangu varju-károga jelent meg, melyre azt mondjuk a tisztelt: f. b. t. nagyreményű firkancknak, hogy: *fuss ballgatag tovább* s kérdezd meg a pártod, hol van az igazság? Szerencsétlen! Hiszen nem kell ott vádolni a felügyelő-bizottságot, csak látni a saját szemétől, hogy hármat hagytak ki, a negyedikre meg ráfogták, hogy darabont, bár tudták és tudják, hogy ott az utóbbi az ő emberük volt, míg a három más párti vala. Ki meri ezeket megcáfolni? Allunk elibe annak a bizottságnak! Ami pedig azt illeti, hogy most is felerészben K., felerészben H.-párti a tanerő, az nem f. b. t. érdeme, hanem az *illetőké!* Hanem, úgy látszik, hogy némely egyén képes letagadni azt is, hogy a hét lefolyása alatt hó esett. Irjon csak f. b. t. egy nyilletteret, mutassa be magát, higgye meg, bemutatkozok „Tengerszem“ is önnek s akkor kitűnik, hogy azt a „leg-

exponáltabb" K-ti-párti egyént bizonyára nem a számársága és hanyagsága folytán választotta meg a felügyelő-bizottság és a nyilvánosság előtt meg is nevezi, hogy kik mondták, hogy az ipariskolából ki kell seperni a K-ti-pártiakat, ha jobban is megállják a sarat, mint f. b. t., vagy társai.

— **A negyedik patika.** Békésen a Pákh János gyógyszerész tulajdonát képező patika, melyet dr. Frey járási-, dr. Henzelman békési tisztiorvosok és Popovics Szilveszter járási főszolgabíró folyó hó 2-án vizsgálták át hivatalosan, még aznap megnyitott s így a negyedik patika, mely ugy csin, mint felszerelés tekintetében a mai kor legmagasabb igényeinek megfelel, a szenvedő emberiség részére immár nyitva áll.

— **Eimaradt közgyűlés.** Békésen a Polgári Kör tagjai folyó hó 2-án délután 4 órára össze lettek hívva rendkívüli gyűlésre, hogy megtárgyalják: lehet-e a tagsági díjakat felemelni s mily módokat között. Egy órai várakozás után, a mintegy 80 tag közül alig jelent meg 16—20 s így a gyűlés elmaradt s csak 8 nap múlva lesz, amikor is a jelenlevők fognak határozni, mely dologra figyelemztetjük a tagokat.

— **Iskolai félév.** Főgimnáziumunkban mult hó 29-én ért véget az első iskolai félév, mely alkalommal a tanulók félévi munkásságuk eredményéről értesítőt kaptak. Általában véve csak elismeréssel szólhatunk az eredmény alapján az intézet komoly irányu munkásságáról, mely első sorban a főgimnázium kitűnő vezetésében a tanárok hivatosságában, kötelességteljesítésében s a tanulók szorgalmában nyilatkozik meg. Óhajtható, hogy a tanítató szülők is minél intenzívebben vegyék ki részüket gyermekeik képzéséből különösen a nevelést illetően, melyre — sajnos — az iskola ma már az oktatási anyag nagymérvű fölhalmozódása miatt nem fordíthat elegendő időt.

— **Álarcos bál.** Szépen sikerült zártkörű nagy álarcos bált rendezett tegnap este Békésen a bérház dísztermében a „Békési Önkéntes Tűzoltó-Egyet" tűzoltófelszerelések beszerzésére. E multság, melynek rendezői nemcsak a jótékony cél leple alatt toborozták össze a közönséget, hanem a szünóra alatt bohóságok bemutatásával is kitűnő szórakozást nyújtottak, úgy erkölcsileg, mint anyagilag a legszebb sikert érte el, amelyet meg is érdemelt, mivel tudja mindenki, hogy tűzoltóink mindenkor, haláltmegvető önfeláldozással védik a pusztító elem ellen az arra szorult polgárság életét és vagyonát.

— **Mozgófénykép.** Teplé Nándor, aki f. hó 4-én délután Mezőberényből jött át Békésre, mozgófénykép-produktumait, mely villamosfelszereléssel a világ kiválóbb eseményeit, köztük a messinai földrengés okozta borzalmas látványt is bemutatja, ma, azaz f. hó 7-én este nyitja meg a közönség részére.

— **Az Epilepszia (nyavalyatörés) gyógyítása.** A világ legkiválóbb orvosai szüntelenül fáradoznak és kutatnak újabb és újabb gyógymódok után az emberiségre súlyos átokként nehezedeő betegségek ellen. E betegségek talán legborzalmasabbika az Epilepszia. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony módszert — amely már külföldön is méltó elismerésben részesült — alkalmaz gyógy-sikerral. Ez orvos a Budapesten, Nagykoronau-tca 18. szám alatt lakó dr. Szabó B. Sándor, ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Gazdabál.** Mult hó 31-én, azaz vasárnap este Rózsási Ignác vendéglői és kávéházi helyiségeiben a helybeli gazdák szép bált rendeztek, mely úgy erkölcsileg, mint anyagilag igen jól sikerült. Nem hagyható figyelmen kívül az a minden tekintetben kifogástalan kiszolgálás sem, amelyet a vendéglős Rózsási Ignác ur és személyzete tanusított, dacára a bálon résztvevő közönség rendkívüli nagy számának.

— **Öngyilkosság.** Varga József mezőberényi lakos f. hó 1-én, afeletti bánatában, mert kedvese, — akit rajongásig szeretett, de akit a leány anyja máshoz kényszerített feleségül — nem lehetett az övé, a szőlőkertben felakasztotta magát. A szerencsétlen szerelmes, aki úgy látszik, hogy sokat olvasott verseket, 3 levelet hagyott hátra és pedig 1-et a volt kedvesének, 1-et busongó édesanyjának és egyben a hazától bucsuzott el. Kedvesétől szerelmesen, édesanyjától fájdalommal, a hazától szégyennel bucsuzott. Az utóbbiban kifejtve, hogy drága hazánknak csak akkor lehetett volna hasznos és tisztességes polgára, ha szeretőjét és azzal együtt szegény édesanyját boldognak láthatta volna. Miután ezeket nem valósíthatta meg, önként vetett véget életének.

— **A szerencsétleneknek.** Az ajkai és gyóni szerencsétlenek részére lapunk szerkesztőségéhez ezideig 6 korona 60 fillér gyűlt be, mely összeg rendeltetési helyére elküldetett s amelyért a szerencsétlenek nevében köszönetet mondunk.

— **Táncestély.** Békésen február hó 20-án a „Békési Kaszinó" saját könyvtára javára a városi bérház dísztermében tombolával egybekötött táncestélyt rendez. A multság este 8 órakor kezdődik. Személy-jegy 1 kor., a tombola-jegy ára 30 fillér, 10 darab ára 2 korona. A szépnek ígérkező multságra felhívjuk mélyen tisztelt közönségünk partoló figyelmét.

— **Megfuladtak.** Két fiatal cselédfiu a vésztői határban levő kertmegi pusztán szobájukban duhajkodtak s eközben a kályhacsövét szétverték, melyet a sötétben nem vettek észre. Reggelre a két fiut a kiömlő széngáz megfojtotta.

— **A fufangosok.** Békésen a hét folyamán Szücs Gergely ibrányi lakosnál abban a reményben, hogy senki sincs otthon, egy pár innivágyó egyén azzal a szándékkal, hogy miután a tél hideg, a víz nem jó, borra pedig nem telik pénz, hitelbe meg nem adnak, behatolt a portájára, de midőn észrevették, hogy laknak biz ott, sőt otthon is vannak, fufanghoz fordultak. Ugyanis rácsukta az ajtót a gazdára, hogy ki ne jöhessen. De a gazda, amikor hallotta a kalamolást, kifeszítette az ajtót s elcsipte a műkedvelőket, kiket átadott a csendőrségnek kioktatás végett.

— **Nem fizetés.** Békésen az 1907. év utótlján a főszolgabíróaságtól az a rendelet érkezett, hogy a községi tisztviselőknek ne a hónap 30-án vagy 31-én fizessen a főpénztár, hanem csakis a hó 1-én, azért, hogy a számvizsgálat akkor van. Folyó évi február hó 1-én történt az az eset, hogy a számvizsgáló beült a főpénztárba s 9 órától kezdve senki sem kapott fizetést. Amint halljuk, ez esetet egy községi tisztviselő a főispánhoz bejelentette.

Szerkesztői üzenetek.

B. S. A siremléket köszönjük. Azonban — bocsánat — a XXX-ik században már betonból nem is építkeznek; — de azért hirdetéseket jutányos áron felveszünk.

Budapest. A kéziratokat megkaptuk s annak idején sorba vesszük. Azok bármikor aktuálisak.

B. J. A lapot annak idején utnak bocsátottuk; ha máig sem kapta volna meg, tessék a kiadóhivatalhoz fordulni.

Nyomatott Békésben a „Békésmegyei Függetlenség" könyvnyomdájában K is piactér, Zvaratkó-ház.

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG KÖNYVNYOMDÁJA

BEKÉSCSABA, KISPIACTÉR, A ZVARATKÓ-FÉLE HÁZBAN

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat

izléses kivitelben a legjutányosabb :: árak mellett ::

Gyors és pontos munka

125/1909. ikt. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Békés község képviselőtestületének 23/1909. kgy. sz. határozatából kifolyólag a **bánhidai óvoda építésére** 19,000 korona előiránnyal árlejtést hirdetünk. Ajánlatok 5% bánatpénzzel 1909 február hó 15-én d. e. 10 órára adhatók be. Terv és költségvetés a mérnöki hivatalban megtekinthető.

Békés, 1909. évi február hó 2-án.

Kocsor,
számügyi jegyző.

Köpe,
h. bíró.

PATAY MIHÁLY

kávékereskedő

KÁVÉJÁT

a legjobbnak ismerték el. És vajjon miért?

- 1-szor: Mert legzamatósabb.
- 2-szor: Mert legkiadósabb.
- 3-szor: Mert szakszerűen kezelt.
- 4-szer: Mert a Patay-cég

üzletében semminemű oly anyag nincs raktáron, amely a kávé zamatjára befolyással bírna, ugymint: petróleum, chlormész, kocsikenőcs, terpentín stb.

Tegyen próbavásárlást

PATAY MIHÁLY

cégnél Békéscsabán, Vasut-u.

Eladó. Békésen uri háznál egy teljesen új, pedálos, kitűnő hangu és szerkezetű

CIMBALOM

jutányos áron eladó.

Megkeresésekre vagy tudakozódásokra szívesen válaszol a szerkesztőség.

Meghívó. A „Békési Takarékpénztár Részvénytársaság“ tizedik évi rendes közgyűlését 1909 február hó 21-dik napján az intézet helyiségében délután 3 órakor tartja meg, melyre az összes részvényesek ezennel meghivatnak. — A közgyűlés tárgysorozata: 1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése. 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése. 3. A mérleg megállapítása, nyereség hovaforrítása s a felmentvény megadása iránti határozat. 4. Indítványok feletti határozat. Békés, 1909 január hó 29-én. **Kratochvill Gyula**, részv. társ. elnök.

Jegyzet: Az alapszabályok 51. §-a akként rendelkezik, hogy: „Minden részvényes, amennyiben a közgyűlésen szavazati jogát gyakorolni óhajlja, tartozik részvényeit a közgyűlés megnyitása előtt az intézeti pénztárnál elismervény mellett letenni“.

A BÉKÉSI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Mérleg-számlája 1908 dec. 31-én. Követel

V a g y o n	Ö S S Z E G		T e h e r	Ö S S Z E G	
	K	K		K	K
Pénzkészlet: az intézet pénztárában 1907 dec. 31-én		10982·35	Részvénytőke: 1000 drb 100 K.-val telj. bef. részv.		100000·—
Váltó-tárca: váltók jelzálogilag bizt. váltók	340799·70 128424·—	469223·70	Tartaléktőke: tartalékalap		33191·54
Kölcsönök: kamatozó jelz. kölcsönök törlesztéses „ „	234814·— 134752·89	369566·89	Betétek: könyvecskékre Magyar takp. kpti jelz. átruházott törl. jelz. kölcsön		675221·46 10842·49
Értékpapírok: 2 drb M. takpt. kpti jelz. részv. 3 „ M. pénzügyi kpti hbja részv. függő szelvény 1908 dec. 31-ig	2100·— 3000·— 230·—	5330·—	Hitelezők: visszszámított váltók utján folyószámlában	9230·— 9587·40	18817·40
Adósok: folyószámlán jelzálogi bizt. mellett		1725·22	Ki nem fizetett osztalék: az 1907. évről		77·—
Leltár: irodai felszerelések		800·—	Átmeneti tételek: az 1908. évre még járó 10% betéti tőkekamatadó az 1909. évet illető kamatok	1443·23 4506·06	5949·29
		857628·16	Tiszta jövedelem: az 1908. évben		13528·98
					857628·16

Tartozik Követel

Üzleteredmény-számla.

T e r h e k	Ö S S Z E G		J ö v e d e l m e k	Ö S S Z E G	
	K	K		K	K
Költségek: tisztai és szolgafizetések kezelési költség jótevény adományok intézeti lakbér	6373·19 1141·11 24·60 600·—	8138·90	Kamatok: váltók után jelzálogkölcsönök után értékpapírok után, adómentes	38152·26 22649·80 230·—	61032·06
Kamatok: betétek után visszszámított váltók után	29229·20 3811·75	33040·95	Jutalékok: különbéle ügyletek után		1121·65
Adók: állami és községi 10% betéti tőke-kamat adó különbéle illetékek	3723·99 2922·90 117·99	6764·88			
Leírás: a váltótárcából a leltárból	620·— 60·—	680·—			
Tiszta jövedelem: az 1908. évben		13528·98			
		62153·71			62153·71

Terney Ferenc
pénztárnok

Békés, 1908 december hó 31-én.

Bartyik Mátyás
főkönyvelő

I g a z g a t ó s á g:

Baki István Füst Ignác Dr. Igaz Pál Stark Gusztáv Szücs Gábor Dr. Telegdy Lajos Tokay Gyula
elnök

A fő- és mellékkönyvekkel megegyezőknek és helyesnek találta

a felügyelő-bizottság:

Róth József
f. biz. jegyző

Dr. Sarkadi Mór
f. biz. elnök

Löwy Jakab
f. biz. tag